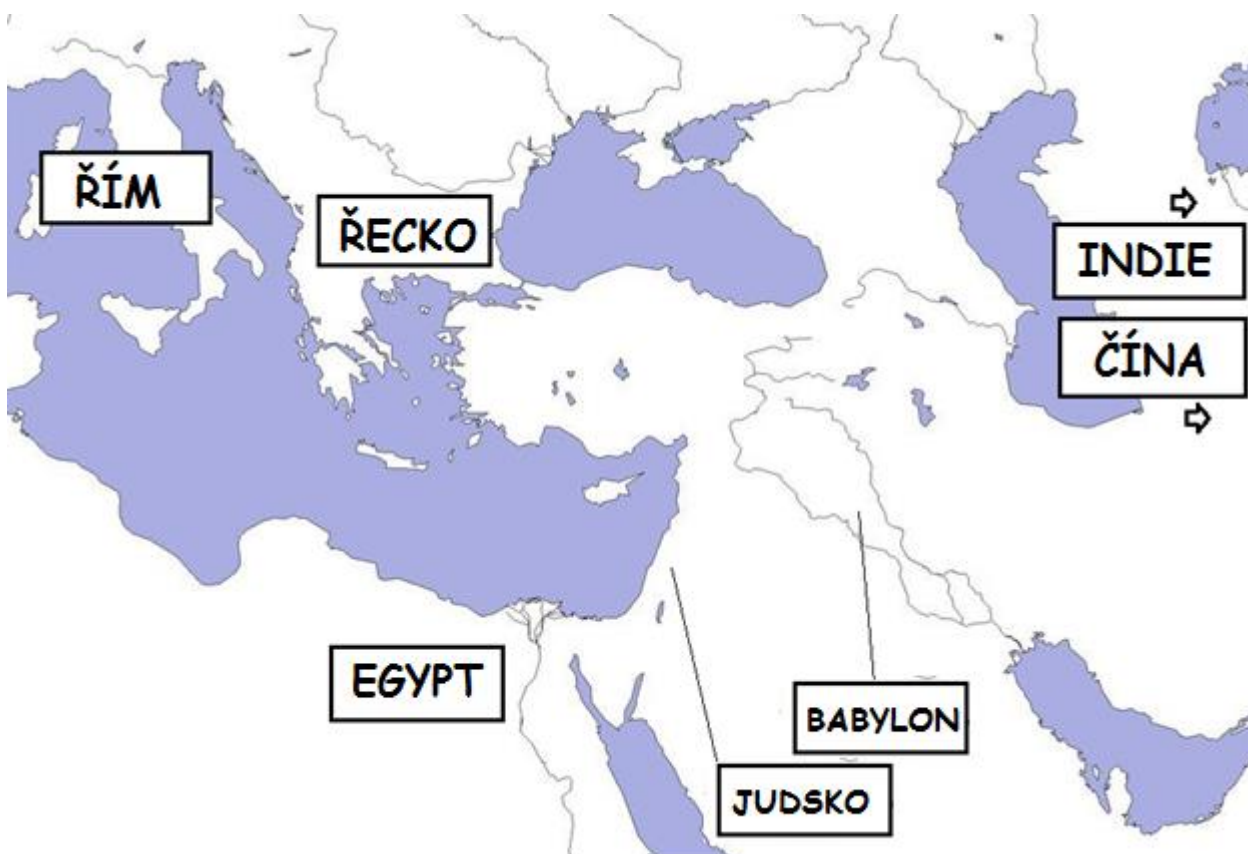

STAROVĚK

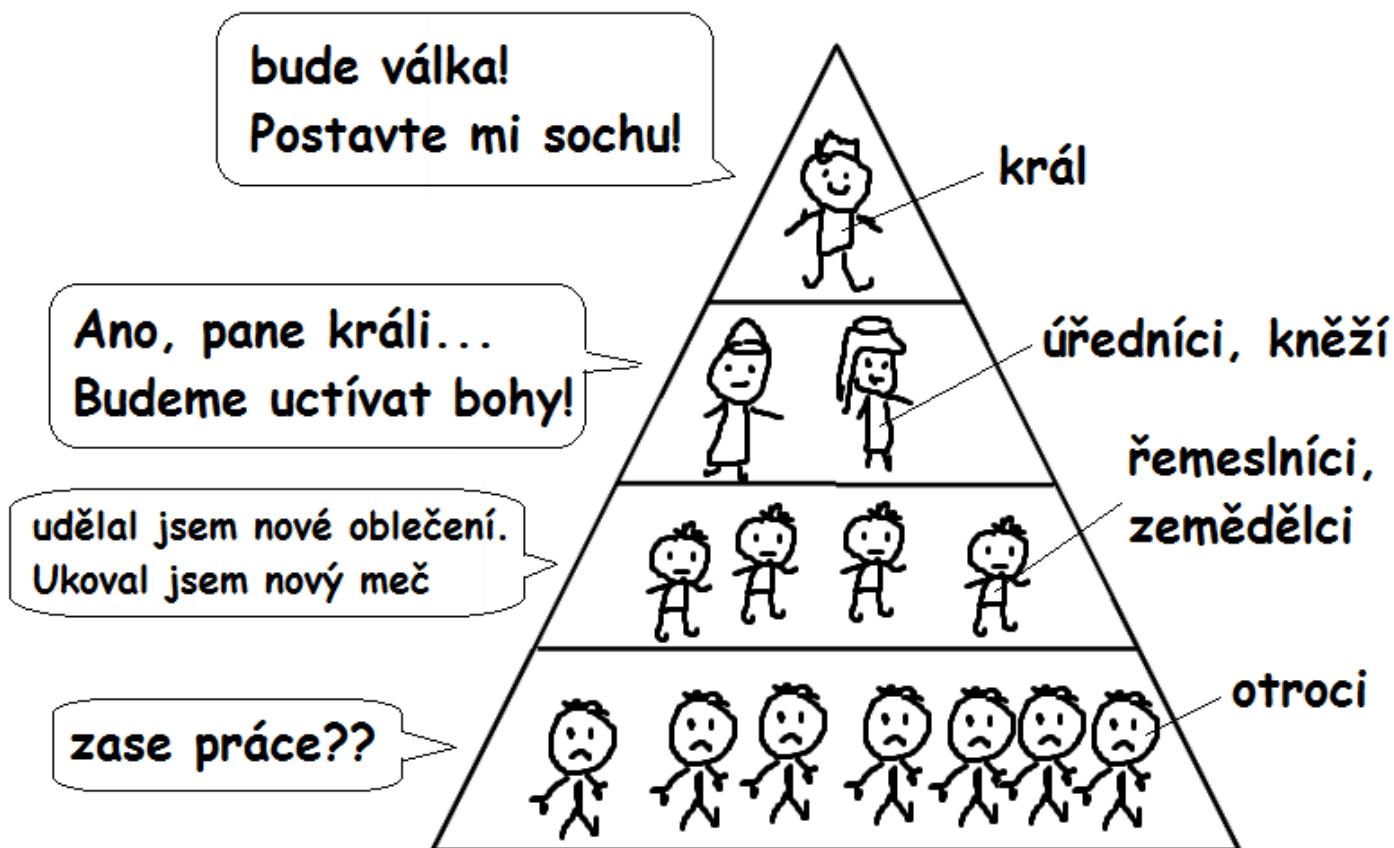
- Mezi lety 3000-2000 př. K. na několika místech na světě už není pravěk, ale starověk (vznikaly první civilizace)

STAROORIENTÁLNÍ A KLASICKÉ STÁTY

<u>KLASICKÉ</u>		<u>STAROORIENTÁLNÍ</u>
Řecko, Řím	Státy, které tam patří	Egypt, Judsko, Babylon, Indie, Čína
Království, republika, demokracie	Forma vlády	Království (jeden král vládne všem)
Ne	Vznikaly v povodí velkých řek?	Ano
Řemeslná výroba, obchod	Hlavní zdroj obživy	Zemědělství

SPOLEČNOST:

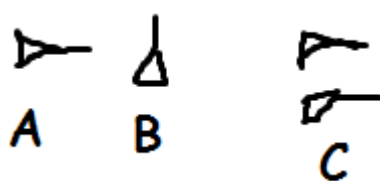

PÍSMO:

DRUHY PÍSMO:

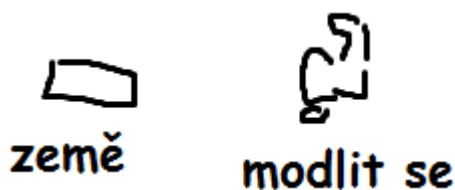
a) HLÁSKOVÉ - jeden znak odpovídá JEDNÉ HLÁSCE/PÍSMENU. To používáme dodnes.

Příklad: KLÍNOVÉ písmo

b) OBRÁZKOVÉ – jeden znak odpovídá JEDNOMU SLOVU

Příklad: egyptské HIEROGLIFY

c) SLABIKOVÉ - jeden znak odpovídá JEDNÉ SLABICE

Příklad: ČÍNSKÉ PÍSMO

VÝROBA HLINĚNÝCH TABULEK (Babylon, Judsko)

Postup:

VÝROBA POPYRUSU (Egypt)

Postup:

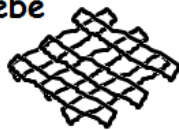
nasekáš v řece rákos

nakrájíš rákos na plátky

plátky dáš přes sebe

buch, buch!

poliješ to vodou a začneš do toho bouchat

Zvyky ve starověku:

- Mnohoženství (jeden muž měl mnoho žen)
- Muži si kúpovali ženy (buď za peníze, nebo si tu ženu u otce odpracovali)
- Nejdůležitější v rodině byl muž (patriarcha), hned potom prvorozený syn
- Svatba trvala několik dní, i týden

Zákony ve starověku:

	Babylon	Judsko	Dnes
Vypíchnutí oka otrokovi:	Zaplacení peněz	Vypíchnutí oka	Zaplacení pokuty, vězení
Vypíchnutí oka občanovi:	Vypíchnutí oka	Vypíchnutí oka	Zaplacení pokuty, vězení
Nevěra – muž:	Zaplatí pokutu	Trest smrti	Rozvod
Nevěra – manželka:	Trest smrti utopením	Trest smrti	Rozvod
Dítě udeří rodiče:	Useknutí ruky	Trest smrti	Pohlavek
Loupež:	Trest smrti	Zaplacení vysoké pokuty	Vězení, pokuta
Zlé děcko:	-	Trest smrti	Výchovné zařízení

Ordál (když nejsou důkazy, rozhodne vyšší moc - bohové!)

Chammurapiho zákoník, zákon č.2:

Pokud někdo obviní druhého muže – ten obviněný půjde do řeky a skočí do řeky, a pokud se utopí v řece, jeho žalobce se zmocní jeho domu. Pokud však řeka prokáže, že obžalovaný není vinen (tj. neutopí se a vyvázne bez zranění), pak ten, kdo vznesl obvinění, bude popraven, zatímco ten, který skočil do řeky, se zmocní domu, který patřil jeho žalobci.

Judsko

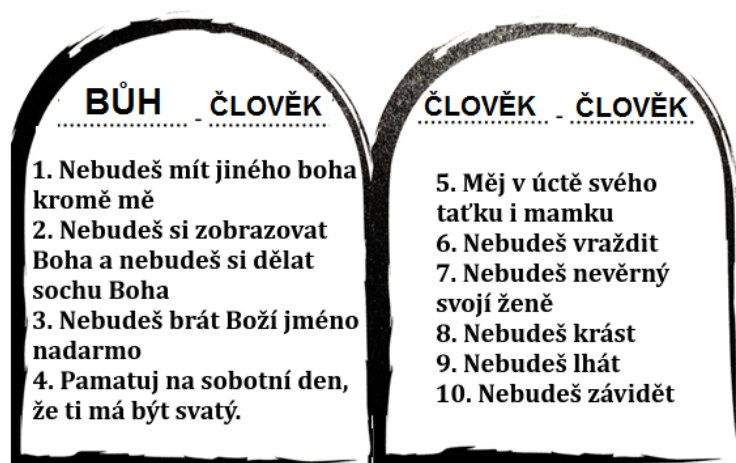
- národ židů
- Bible – Nový zákon (o Ježíšovi), Starý zákon (historie, desatero, přísloví, písně, příběhy...)

První král David – zabil Goliáše – Judské vojsko se střetlo s Pelištejskými vojáky a u Pelištejců vystoupil obr Goliáš a ten řekl, ať někdo od Judských vystoupí a bojuje s ním, pokud vyhraje = Pelištejské vojsko prohraje, pokud prohraje = Pelištejské vojsko vyhraje. Přišel tam mladík David, který řekl, že mu Bůh pomůže a po Goliášovi střelil z praku kámen, ten ho zasáhl do čela a skácel se k zemi, pak mu usekl hlavu a Judské vojsko vyhrálo.

Po něm Šalamoun – napsal přísloví:

Př. „*Kdo chodí s moudrými, zmoudří, ale kdo se stýká s hlupáky, tomu se bude dařit zle.*“ (Př 13,20)

To znamená: Když se kamarádíš s dobrými lidmi, budeš také dobrý člověk, ale když se špatnými, bude z tebe špatný člověk (kamarádství tě dobře nebo špatně ovlivní).

Babylon

- na území Mezopotámie
- král Nebúkadnesar – židé mu platili TRIBUT = poplatek za mír (zaplatíš a já tě nezničím)

Pak přestali platit (vzburčili se) a tak na ně zaútočil, zničil je a chytré lidi z Judska přesídlil

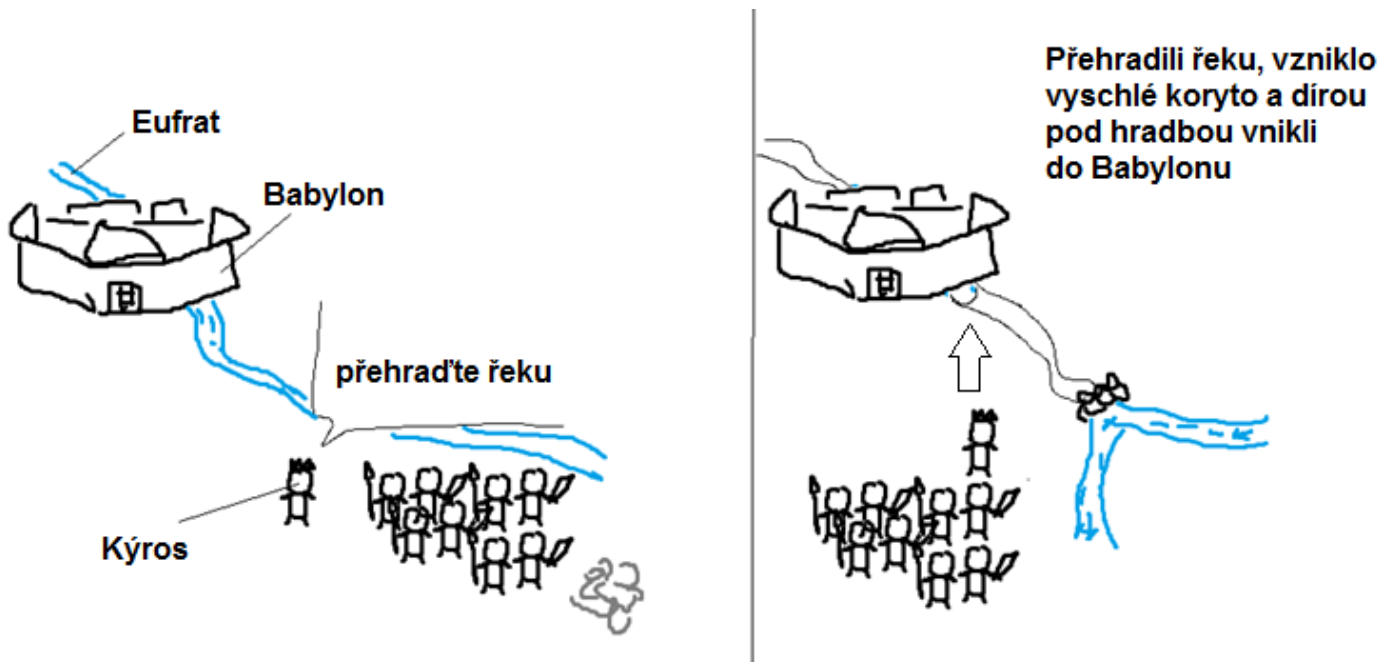
Přesídlení = vystěhování, do Babylonu přišli chytrí lidé z Judska, kde se o ně Babylóňané starali a oni jim pak sloužili

Kýros (Perská říše)

- Vytáhl dobýt Babylonskou říši

Kýros vytáhl dobývat svět.
Kroisos se chtěl dozvědět, zda v bitvě vyhraje. Šel za věštkyní.
Věštkyně mu řekla: „Když překročíš řeku, zničíš velkou říši.“
Kroisos bojoval proti Kýrovi
Kýros dal do první linie velbloudy.
Velbloudí trus vylekal Kroisovi jezdce a Kýros vyhrál.
Takže se nakonec proroctví splnilo – zničil říši, ale svoji.

- Kýros dobyl Babylon

Po dobytí Babylona vydal tzv. Kýrův válec.

Je na něm napsáno:

1. Jsem velký král, král světa
2. bohové mi dali sílu dobýt Babylon
3. vyhnanci (židé) se mohou vrátit domů

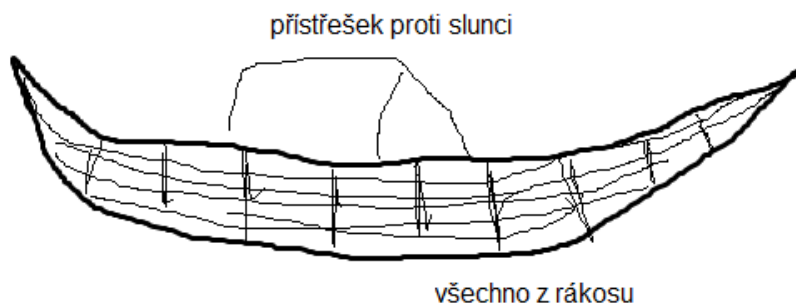
Alexander Veliký

- Král z *ŘECKA*
- Jeho otec Filip *byl zavražděn* a pak se dostává na trůn
- Bojuje proti *perskému králi Dáriovi*
- Dobude Babylon, zabije *uprchlého krále mimo Babylon*
- Pokračuje v tažení do *Indie*, nakonec se rozhodne se vrátit do *Babylonu*
- Ve věku 32 let umírá, po jeho smrti se *jeho generálové rozřádali o rozdělení říše*

Egypt

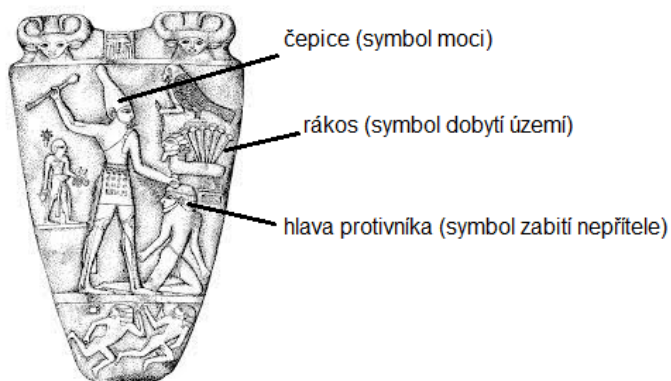
- u řeky Nil, díky ní Egypťané měli vodu, bahno (úrodnou půdu) a mohli se na ní přepravovat

Nákres Egyptské lodě z rákosu:

- Egypt založil Narmer, a to tak, že vládl jihu a zaútočil na egyptské kmeny na severu. Zvítězil a založil Egypt

Našla se **NARMEROVA PALETA**:

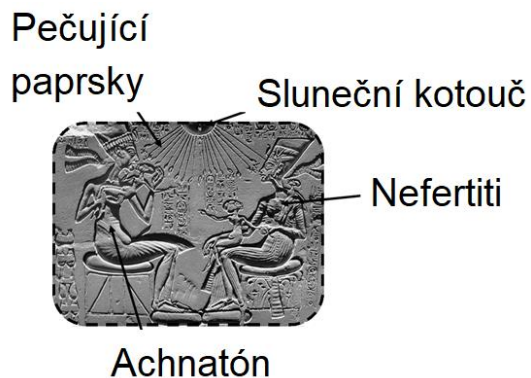
Náboženství:

Lidé uctívali mnoho bohů, nejvyšší bůh byl Amón-Re

Lidé přinášeli bohům oběti, např. pivo, víno, obilí. Tyto dary pak připadly kněžím.

Faraon Achnaton zrušil Egyptské bohy a nechal uctívat jako boha nového boha Atóna, dále pak sebe a svoji manželku Nefertiti

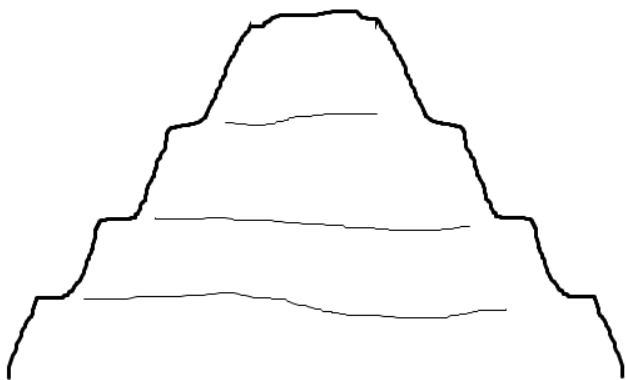
Po jeho smrti se Egypťané vrátili k uctívání starých bohů.

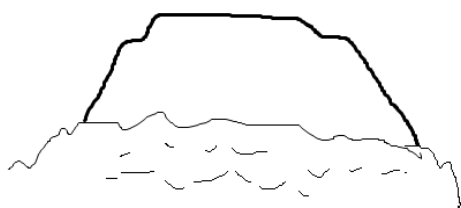
Pyramidy

- byly to vlastně hrobky faraónů
- pyramidy stavěli možná otroci, nebo dělníci
- první si postavil pyramidu Džoser - Džoserova stupňovitá pyramida

Nákres:

Snofru postavil 3 Pyramidy.

sůť spadla a nedostavěl ji

špatně to spočítal a nakonec z toho byla lomená pyramida

červená pyramida (konečně dobrá)

- Největší pyramida – Chufusova pyramida

Starověká Indie

Bohové

Indové měli tisíce bohů, nejvyšší byli tři – Brahma, Višnu a Šiva.

Bohové měli více očí a více rukou, bylo sepsáno o nich tisíce příběhů

Kasty

Byli čtyři základní kasty a nikdo nemohl sestoupit níž, ani vystoupit níž (jen reinkarnací)

1. Duchovní – ti meditovali, měli nejvyšší poznání
2. Válečníci – zde patřil i král
3. Řemeslníci, rolníci a obchodníci
4. Služebníci

Dalité – ještě níž, dělali nejhorší práce, ani nebyli v kastě

Reinkarnace

Když jsi v životě zlý, po smrti se převtělíš do nižší kasty, nebo do zvířete. Když jsi hodný, naopak postoupíš do vyšší vrstvy. Cílem života je nirvána (věčná blaženost)

Budha

Náboženský učitel, člověk by se podle něj měl vzdát špatných tužeb a spokojit se s tím, co má

Starověká Čína

- vznik v povodí Modré a Žluté řeky
- vznikly zde tři myšlenkové směry:

1. **Konfucianismus** – založil ji Konfucius, úcta ke společnému řádu, lidé musí být vzdělaní, laskaví, dobré chování

2. **Taoismus** – založil to Tao-c, cíl života je osvobodit svoji mysl a žít s harmonií s přírodou, být prostý a nehonit se za penězi

3. **Legismus** – založil to první čínský císař – lidé se musí omezit kvůli většině a císaři, všichni musí poslouchat stát, jinak přijde hrozný trest, je nutné se omezovat.

Tento císař byl krutý, bojoval proti Konfucianismu, chtěl žít nesmrtelně a tak mu alchymisté namíchali lektvar, který když vypil, tak zemřel.

Císař postavil Velkou čínskou zeď a Terakotovu armádu